

Ознаки партнерської взаємодії у державно-громадському управлінні закладами загальної середньої освіти

*Л. М. Попович,
науковий співробітник
відділу економіки та управління загальною середньою освітою
Інституту педагогіки НАПН України*

У процесі дослідження з'ясовано, що партнерська взаємодія у державно-громадському управлінні у педагогічній практиці закладів освіти має такі ознаки:

- державно – громадське управління закладами загальної середньої освіти українськими вченими та експертами розглядається не тільки як демократична форма управління закладом освіти, але і як важливий показник рівня стратегії розвитку кожного закладу освіти, якості освітнього та управлінського процесів за всіма компонентами діяльності: організаційно-педагогічним, науково-методичним, фінансово-економічним, кадровим, інформаційно-комунікаційним та іншими, які складаються в єдиним організм, який функціонує закладі освіти як єдиній соціально-педагогічній активній відкритій системі.

- найбільш широко застосовується сучасна партнерська модель у державно-громадському управлінні закладами у взаємодії закладів освіти за родиними учнів та їхніми органами самоврядування. Просвітницько-інформаційна модель, коли батьки є об'єктами впливу педагогічних колективів, все більше перетворюється на модель рівноправної співпраці закладів освіти з батьками учнів на принципах педагогіки партнерства, взаємодії, взаємної відповідальності, довіри, поваги, толерантності, уважного ставлення до кожного, спільної діяльності, співдружності, співтворчості тощо;

- активізується комунікація та встановлення партнерських відносин та партнерської взаємодії на засадах добровільності, довіри, взаємної зацікавленості, взаємної вигоди, співучасті в організації освітнього процесу та управління закладами освіти бізнесу, громадських та приватних організацій, які стають все активнішими учасниками в налагодженні освітнього процесу та життєдіяльності закладу освіти, реалізації державно-громадського та державно-приватного партнерства;

- найбільш поширеними формами партнерської взаємодії є діяльність щодо розвитку і удосконалення, або створення з нуля у закладах освіти, які постраждали в результаті війни з російським агресором, матеріальної бази, а саме: будівництво, реконструкцію, капітальний та поточний ремонт, утримання, оснащення навчальних кімнат; надання освітніх послуг, медичного обслуговування, організацію харчування, підвезення учнів та педагогів тощо; здійснюють безоплатне надання товарів і послуг закладам загальної середньої освіти, зокрема: мультимедійного обладнання, комп'ютерної техніки тощо;

- відбувається оволодіння керівниками закладів освіти технологіями співпраці з приватним сектором, способами залучення позабюджетних коштів з різних джерел, не заборонених чинним законодавством, пошуку нових проєктів,

написання грантів на отримання коштів, участі у різних соціальних проектах і конкурсах громад;

- використовуються у партнерській взаємодії інноваційні форми і технології державно-громадського управління, зокрема і описані у наукових публікаціях співробітників відділу економіки та управління загальною середньою освітою, такі, як: партисипативне управління, інжиніринг, реінжиніринг, бенчмаркінг, тімбілдінг, рейфреймінг, кейс-метод, аутсорсинг, краудсорсинг краудфандинг та інші.

Психологічні аспекти педагогіки партнерської взаємодії в закладах освіти

*А. Ю. Данко,
молодший науковий співробітник
відділу економіки та управління загальною середньою освітою
Інституту педагогіки НАПН України*

У процесі дослідження *виявлено*, що психологічну основу педагогіки партнерства складають суб'єкт-суб'єктні взаємини – спілкування і співпраця, двох і більше суб'єктів, доброзичливі міжособистісні стосунки, взаємодія та співпраця, партнерська діяльність між учителем, учнем, батьками та іншими учасниками освітнього процесу, тобто можемо говорити про педагогіку партнерської взаємодії.

Нами *обгрунтовано* такі психологічні аспекти педагогіки партнерської взаємодії, які передбачають:

- знання основ педагогічної психології, що вивчає психологічні закономірності засвоєння учнями знань, умінь і навичок, самостійної і творчої роботи в процесі шкільного навчання, формування особистості учня в процесі виховання; аналізує навчально-виховний процес з метою підвищення його ефективності; вивчає взаємовідносини між учителем і учнями, міжособистісні стосунки педагогічному колективі;

- оволодіння вчителем, керівником закладу та учасниками освітнього процесу психологічною культурою як складовою за загальнолюдської культури: пізнання себе, пізнання іншої людини, уміння спілкуватися з людьми і регулювати свою поведінку; важливим тут є емоційний інтелект, який передбачає здатність виявляти і розуміти власні та чужі емоції і застосовувати ці знання, щоб керувати власною поведінкою і стосунками з людьми;

- володіння психологічною культурою спілкування, яка передбачає обов'язкове володіння зовнішніми манерами поведінки, комунікативними вміннями, виразністю і нестандартністю, вибором оптимального стилю та засобів толерантного спілкування;

- психолого-педагогічна компетентність учителя та інших учасників освітнього процесу: знання і дотримання принципів педагогіки партнерства, таких як: доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у взаєминах, міжособистісному спілкуванні; постійний діалог – конструктивна взаємодія – взаємоповага і довіра;